

Írta: Gelencsér Katalin a nyári egyetem soros elnöke

X. CSALÁDÓVÓ NYÁRI EGYETEM

A X. Családóvó Nyári Egyetem Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetem infrastrukturális bázisán, a gödöllői Petőfi Sándor Művelődési Központ szervezésében, a Református Egyház Bethesda Gyermekkorházának segítségével 1998. július 5-11-e között került megrendezésre.

A szellemi fórumon részt vett humán szakemberek között voltak: megyei tisztifőorvosok, gyermekorvosok, védőnők, főiskolai tanárok, hallgatók, közép- és általános iskolák, óvodák, gyermekotthonok, nevelési tanácsadók munkatársai, személyiség fejlesztésével, gyermekvédelmi ügyekkel foglalkozó szakemberek, a gyermekjóléti szolgálat, a családok szociális segítségével foglalkozó intézmények vezetői, dolgozói, nevelőszülők, közművelődési szakemberek, minisztériumi, önkormányzati művelődésügyi, egészségügyi, gyámügyi, szociális kérdésekkel foglalkozó köztisztviselők, pszichológusok, szociológusok, gyógypedagógusok, civil önszervezők képviselői, lelkészek, egyházi karitatív mozgalmak tagjai, vezetői. A Battonyai SOS Gyermekfaluból 6 nevelőanya, Szabadkáról 1 családszociológus, Szlovákiából 2 főiskolai hallgató ismerkedett a magyarországi családok életét meghatározó tényezőkkel.

A Családóvó Nyári Egyetem intézményközi és foglalkozásközi résztvevői köre, a családok mai jellemzőiről hozott, a kiscsoportokban megismerhető tapasztalata, tudása ennek a nyári egyetemnek az egyik legtöbbet dicsért, különleges értéke. A sokféle településtípusról, a sokféle emberi oldalról összeadódó családkép sohasem engedte egy-egy intézmény logikájára szűkíteni az elemzési aspektust, mindig sokoldalú látásmódra készítetett, a család egész érdekét szolgáló ösztönzéseket adott, a családdal kapcsolatban álló különböző intézmények hatékony együttműködésének számos új, helyi formáját hívta életre az elmúlt években.

A nyári egyetem résztvevői mindig a humán értelmiség hiteles, innovatív szellemű, ügyes, elkötelezett, igényes szellemiségű részéből kerültek ki. Praktikusan és hatékonyan ösztönözték egymást, segítettek meglátni és komplexen kezelni a különböző családok belső megtartó erőit, értékeit és gondjait.

1998-ban a teljes programot igénylők Budapestről, Nagykátáról, Esztergomból, Budaörsről, Szarvasról, Tárnokról, Oroszlányból, Várpalotáról, Tiszaújvárosból, Tatáról, Pécsről, Nagykovácsiból, Érdről, Debrecenből, Jászberényből, Kaposvárról, Dunaföldvárról, Százhalombattáról, Miskolcra, Battonyáról, Nagykanizsáról, Kecskemétre, Sáropatakról, Kiszállásról, Zsanáról, Szegedre, Szolnokról, Hajdúszörményből, Körmenről, Szombathelyről, Órbottyánból, Balatonalmádiból, Martonvásárról, Szekszárdra, Tolnába, Almamellékre, Üllőre, Dorogra, Szadára, Vágsellyérről, Szabadkáról érkeztek.

Egy-egy napra délelőtti, vagy esti programra sokan jöttek Gödöllőről és környékéről, Budapestre, Pest megye településeiről. A nyári egyetem előadásain több mint 170 fő vett részt.

Kezdetől arra törekedtünk, hogy a családok épségét megóvjuk, értékeit megőrizzük. A program délelőtti előadásain mindig, most is rálátást biztosítottak minden olyan tényezőre, amely a családok és tagjaik életminőségét befolyásolhatja. Erre a célra a nyári egyetem összes programidejének 70 órányi időtartamából minden évben 20 órát biztosítottunk.

1998-ban Kapitány Ágnes és Gábor a válsághelyzetekről és a túlélési stratégiákról, Dessewffy Tibor a posztmodernizmus és a posztkommunizmus jelenségeiről, Pálné Kovács Ilona az életlehetőségek regionális különbségeiről és tennivalóiról, Göncz Kinga az átmeneti társadalom családjának tényezőiről, Debreczeny Károly István a családi életciklusok, szerepek érzelmi erőtváltozásairól, Vájna Virág a gyermekvédelmi törvény új tennivalóiról és tapasztalatairól, Révész Magda a gyermekjólét biztosítékairól, Alpár Zsuzsa a tinédzser évek személyiségfejlődési, családi és érzelmi konfliktusairól, Mohás Livia a Demeter típusú anyák és lányai családromboló szerepéről, Lányiné Engelmayer Ágnes a család és a fogyatékos gyermek együttélésének nehézségeiről, szépségeiről, Iván László az öregedés biológiai, pszichológiai jelenségeiről, a boldog öregség megérésének és megélésének feltételeiről, Levendel Júlia, Horgas Béla az emberi méltóság megőrzésének lehetőségeiről, szükségességéről tartott előadást és beszélgetett a résztvevőkkel.

A rálátást segítő előadások ismeretanyagát törekedtünk kiegészíteni választható, a belátást, a személyes hatékonyságot, a kommunikatív készséget fejlesztő, 20 órás időtartamú, intenzív, kiscsoportos szeminárium vagy tréning lehetőségével.

A kiscsoportos foglalkozások témaköreit, formáit mindig a résztvevők által jelzett igényekre szerveztük. A 10 év során az évente kínált 6-8 kiscsoport témakörei, formái ezért, ha részlegesen is, de mindig változtak. Folyamatos, aktuális, szellemi és gyakorlati fejlődési lehetőséget kínáltak a visszajáró és az új résztvevőknek egyaránt.

1998-ban Gondos Anna a csoportos tanácsadás módszereit, Komlósi Piroska a problémás esetek elemzését, Szabóné Molnár Anna a pszichológiai játszmák Gordon-módszerű kezelését, Pócs Margit, Vidovszky Gábor az örömréninget, Zolnay Erika, Gesztelyi Tamás az egészség megőrzésében a kortárs-segítés lehetőségeit, Szentesiné Tóth Edit az élet nagy kérdéseinek transzperszonális értelmezési módjait gyakoroltatta délutánonként, 3-tól 6 óráig a résztvevőkkel.

A nyári egyetem optimális hatása érdekében arra is törekedtünk, hogy a résztvevők kilátását, jövőképét, újító cselekvőkedvét is gazdagítsuk. Esténként minden évben olyan személyiségeket, olyan civil kezdeményezések képviselőit hívtuk bemutatkozásra és beszélgetésre, akik a semmiből, a feltételek szinte teljes hiányából, a felismert gondok megoldására képesek voltak valami olyat életre hívni, amivel a jövőt, az önségítés lehetőségét, formát, szolidáris mozgalmat teremtettek, amivel számos, érintett család életének nagy problémáit segítettek megoldani.

1998-ban Kemény Bertalan az 500 lélekszám alatti települések életében a falugondnokok szerepével, jelentőségével, 420 falugondnok tevékenységének sokszínűségével, Györík Edit és a Belvárosi Tanoda tanulói a mindenhol kicsapott, szenvedélybeteg, deviáns középiskolásokkal való személyes foglalkozás, mentális gyógyítás módjaival, a fiatalok önismeretének, öngyógyításának új lehetőségeivel, Boldizsár Ildikó az autentikus magyar mese világának személyiségfejlesztő szerepével, Kalla Éva a cigányok másságának értékeivel és gondjaival, Halász Endre a Bokor bázisközösség értékeivel, a katolikus iszákosmentés mozgalmának kezdeteivel és fejlődésével ismertette meg az esti beszélgetések résztvevőit.

Az utolsó estén írt Véleménykérő, (minősítő) lapokon a legnagyobb élményt, a legösztönzőbb gondolatot adó személyiségként nemcsak a délelőtti, kiváló előadók nevei szerepeltek, hanem az esti beszélgetőpartnerek is. Kemény Bertalan, Boldizsár Ildikó, Kalla Éva és Halász Endre is felkerült a legkedveltebb előadók listájának élére.

A Családóvó Nyári Egyetem eredményét, hatékonyságát minden évben azon mértük le, hogy a résztvevők kiket ajánlanak meghívandó előadónak, a nyári egyetem programját,

annak „számokra-valóságát” miként értékelik, milyen témákat kérnek a következő év nyári egyetemére.

Az 1998. évi véleményező és programadó lapokon az szerepelt a legtöbbször, hogy a Családóvó Nyári Egyetem, a nemes ethoszú, intenzív szellemi fórum, nemcsak ismereteiket gyarapította friss kutatási eredményekkel, szakbibliográfiákkal, az alkalmi könyvadásításon vásárolható szakirodalommal, az egymástól tanult lehetőségek sokaságával nemcsak újító kedvüket ösztönözte, hanem hitüket, elkötelezettségüket is megerősítette azzal az emberséggel, szellemmel, és derűvel, amely áthatotta az egyhetes, napi 10 órás, intenzív, magas színvonalú közösségi értékrendű együttlétet.